

پلیس مخفی شیرازی

۲۴ آبان ۱۳۹۳ ساعت ۲۱:۲۱

زیر پوست شهر گزارش هایی از زندگی مردم شیراز است که توسط نظمیۀ یا پلیس مخفی شهر مدام تهیه می شد. این بررسی شامل یک مقدمه بسیار مفصل و نیز اسناد باارزشی است که از دوران مشروطه تا پایان جنگ جهانی اول امتداد می یابد. اهمیت این اسناد و مدارک به این سبب است که از اوضاع اجتماعی، سیاسی و اقتصادی شهر و تحرکات موجود در آن را پورت می دهد و حاوی مطالب بسیار باارزشی در این باره است.

زیر پوست شهر راپورت های نظمیۀ (پلیس مخفی) شیراز منتخبی از اسناد مدارک عبدالحسین میرزا فرمانفرما از حکومت فارس است.

زیر پوست شهر گزارش هایی از زندگی مردم شیراز است که توسط نظمیۀ یا پلیس مخفی شهر مدام تهیه می شد. این بررسی شامل یک مقدمه بسیار مفصل و نیز اسناد باارزشی است که از دوران مشروطه تا پایان جنگ جهانی اول امتداد می یابد. اهمیت این اسناد و مدارک به این سبب است که از اوضاع اجتماعی، سیاسی و اقتصادی شهر و تحرکات موجود در آن را پورت می دهد و حاوی مطالب بسیار باارزشی در این باره است.

در قسمت آغازین کتاب، دکتر اتحادیه در مطلبی با عنوان چند نکته و اتفاقی پیدا شدن اسناد و مکاتبات عبدالحسین میرزا فرمانفرما نوشته است: «اسناد و مکاتبات عبدالحسین میرزا فرمانفرما به شکل اتفاقی پیدا شدند، پس از بررسی های اولیه، مشخص شد که غالب اسناد شامل، عریضه، گزارش و نامه هایست که از حکومت های مختلف فرمانفرما به جای مانده است.

بخش اعظم این اسناد مربوط به محاسبات و امور مالی بود که در شرایط نامناسبی نگهداری می شدند که به زحمت قابل استفاده

بودند. قسمت زیادی از این اسناد در اثر انواع آفات از بین رفته بودند که از بقیه اسناد جدا شدند.»

این اسناد منتخب از اسناد عبدالحسین میرزا فرمانفرما در حکومت فارس بین سال های ۱۳۳۵-۳۸ هجری قمری می باشد.

این کتاب از چهار فصل با عنوان های زیر تشکیل شده است:

فصل اول- مقدمه

فصل دوم- ایالت فارس

فصل سوم- وقایع فارس از مشروطه تا جنگ جهانی اول

فصل چهارم- حکومت عبدالحسین میرزا فرمانفرما و گزارشات نظمیه شیراز

زیرپوست شهر، کتابی در مورد مردم شیراز از مشروطه تا پایان جنگ جهانی اول است. منبع اصلی این بررسی «راپورت های» از نظمیه شهر می باشد که درباره زندگی مردم اطلاع می دهد. فارس در طی دوران قاجار منطقه ناآرامی به شمار می آمد که اکثر ناآرامی ها مربوط به شرایط جغرافیایی، جغرافیای انسانی و مسائل اجتماعی این خطه می شد.

در این گزارشات می توان مطالبی درباره شرایط زنان به دست آورد که تا حدی منحصر به فرد است، چون از وضع زنان در شیراز اطلاع چندانی در دست نیست. همچنین می توان لیست مفصلی از مشاغل، حرف و اصناف را به دست آورد. اطلاعات محل واقعه یا جلسات گزارشات نیز در شناخت محلات شهر شیراز و جغرافیای شهری ارزنده است.

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/۲۰۲۹۹/شیرازی-مخفی-پلیس>